

ELEKTRI- ja ELEKTRONIKASEADMETE IMPORT JA TURULE LASKMINE

Väljastpoolt Euroopa Liitu imporditavatele elektri- ja elektroonikaseadmetele rakendub piiril Maksu-ja Tolliameti tooteohutuskontroll, mille käigus kontrollitakse seadmete nõuetele vastavust. Võimalike probleemide vältimiseks, on oluline jälgida, et imporditavad seadmed oleksid varustatud nõuetekohase teabe, märgistuse ja dokumentatsiooniga.

Õigusaktid

Elektri- ja elektroonikaseadmetele kehtestatud nõuded tulenevad Eesti õigusaktidest:

- Toote nõuetele vastavuse seadus;
- Jäätmeseadus;
- Määrus „Elektriseadmele esitatavad ohutuse nõuded ning elektriseadmele ja elektripaigaldisele esitatavad elektromagnetilisele ühilduvuse nõuded ja vastavushindamise kord“;
- Määrus „Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise viis ja kord“;

ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiividest ja määrusest:

- 2014/35/EL LVD madalpingeseadmed;
- 2014/30/EL EMC elektromagnetilise ühilduvus;
- 2011/65/EL + 2015/863/EL RoHS teatud ohtlike kemikaalide kasutamise piiramine elektri-ja elektroonikaseadmetes.

Kui seade kuulub energiamõjuga toodete hulka, siis kohalduvad sellele ka:

- 2009/125/EÜ EDD energiamõjuga toodete ökodisain;
- 2017/1369 energiamõjuga toodete energia ja muude ressursside tarbimine ja märgistus.

Tulenevalt seadme omadustest ja kasutusest võivad neile kohalduda muudest Eesti või Euroopa õigusaktidest tulenevad nõuded. Näiteks, kui seadmel on wifi või BT liides, siis kohalduvad sellele LVD ja EMC direktiivide nõuete asemel direktiivi RED 2014/53/EL (raadioseadmed) nõuded.

Märgistus

Iga seade peab olema varustatud:

- CE-märgiga (vastavusmärgiga);
- ohutuks kasutamiseks vajaliku teabega (pinge, võimsus, kaitseklass jms);

- tootja nime/kaubamärgiga ja aadressiga ning importija nime ja aadressiga. Kui tootja või importija ei ole EL-st, siis peab olema esitatud ka toote EL esindaja nimi ja aadress;
- mudeli seerianumbri või muu identifitseerimist võimaldava teabega;
- seadmete lahuskogumise märgisega.

Märgistus peab olema kantud seadmele, välja arvatud erandjuhtudel, kui seadme suurus või iseloom seda ei võimalda. Sel juhul tuleb vastav teave esitada seadmega kaasas olevas dokumendis või pakendil.

Energiamõjuga seadmed (nt elektrilambid, suured kodumasinad, soojuspumbad, boilerid, telerid) peavad olema varustatud ka energiamärgisega.

Vastavushindamine

Lisaks märgistusele, tuleb eelnevalt kontrollida, et seadmetele oleks läbi viidud vastavushindamine. Nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise protseduur koosneb järgmistest toimingutest:

- tehnilise dokumentatsiooni koostamine;
- vastavusdeklaratsiooni koostamine;
- vastavusmärgi (CE-märk) paigaldamine.

Tehniline dokumentatsioon

Tehniline dokumentatsioon võimaldab hinnata seadme nõuetele vastavust ja milles sisaldub:

- seadme üldkirjeldus;
- põhilised seadme kavandid, tootmisjoonised ning seadme osiste, ahelate jne skeemid;
- vajalikud kirjeldused ja selgitused eelnevas punktis nimetatud kavandite, skeemide ning seadme talitluse mõistmiseks;
- standardite loetelu, mida rakendati seadme tootmisel kas osaliselt või täielikult, või muude meetmete loetelu seadme nõuetele vastavuse tagamiseks kui standardeid ei rakendatud;
- konstrueerimisarvutused ja kontrollitulemused jne;
- katsetamisprotokollid (test reports);
- EL vastavusdeklaratsiooni koopia (EU Declaration of Conformity).

EL vastavusdeklaratsioon

Seadme vastavust kõigile asjakohastele nõuetele tõendatakse vastavusdeklaratsiooniga, mille väljastab tootja või tootja volitatud esindaja. Vastavusdeklaratsioon ei pea olema seadmega kaasas. Erisuseks on wifi ja BT liidesega seadmed, millel peab vastavusdeklaratsioon olema seadmega kaasas või peab olema seadmega kaasas olevas

dokumendis olema lihtsustatud vastavusavaldus koos veebiaadressiga, kust on leitav täismahus vastavusdeklaratsioon.

EL vastavusdeklaratsioon (EU Declaration of Conformity) peab sisaldama:

- seadmemudelit/toodet (toote-, tüübi-, partii- või seerianumber);
- tootja või tootja volitatud esindaja nime ja aadress;
- seadme tehnilist kirjeldust, mis võimaldab seadet identifitseerida;
- viiteid kohalduvatele direktiividele;
- viiteid harmoneeritud standarditele või nende puudumisel standarditele, mille nõuetele seade vastab;
- vajadusel selgitusi erisuste kohta, mille nõuetele seade vastab;
- allakirjutanud isiku andmeid;
- väljaandmise aega ja kohta.

Importijal tuleb 10 aastat hoida turujärelevalveasutuse jaoks kättesaadavana EL vastavusdeklaratsiooni koopiat ning tagada, et tehniline dokumentatsioon on turujärelevalveasutusele nõudmise korral kättesaadav.

Vastavushindamine elektriseadmele, mis ei pärine Euroopa Liidu liikmesriigist

Juhul, kui seadmel puudub nõuetele vastavust tõendav dokumentatsioon (CE-märgistus) ja importija soovib toodet Euroopa Liidu turule lasta, tuleb eelnevalt:

- hankida tootja volitus;
- läbi viia toote vastavushindamine;
- koostada tehniline dokumentatsioon;
- koostada vastavusdeklaratsioon;
- paigaldada CE ja muu nõutav märgistus.

CE-märgistus

CE-märgistuse paigaldamisega annab tootja teada, et seadme tootmisel on arvestatud kõikide seadmele rakenduvate oluliste nõuetega. CE-märgistus seondub ainult ohutusega ega kajasta toote kvaliteeti ega töökorras olekut. Kui seadmel puudub kohustuslik CE-märgistus, võib see osutada, et seade võib olla ohtlik või tootja ei tunne seadmele esitatavaid nõudeid. CE-märki kandvatele toodetele on lubatud vaba ringlus Euroopa Liidu ühisturul.

CE-märgistuse paigutus

CE-märgistuse paneb tootja või tootja volitatud esindaja seadmele või kui see ei ole võimalik, siis pakendile ja kaasas olevale dokumendile.

CE-märgistus pannakse seadmele, selle pakendile või seadmega kaasasolevale dokumendile nähtavalt, püsivalt ja selgelt eristatavalt. Seadmele võib kanda ka muid märke, kuid sellised märgid ei tohi oma kuju ja suuruse poolest olla CE-märgiga segiaetavad.

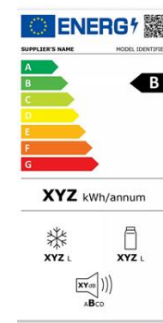
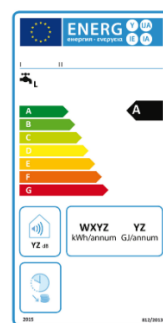
CE-märgistuse kujundus

CE-märgistuse paigaldamise ja kujundamise nõuded sätestab Euroopa Ühenduse määrus 765/2008 EÜ, mille kohaselt alljärgneva CE-märgistuse kujundi minimaalne lubatav kõrgus on 5 mm.

Energiamärgistus

Energiamärgi kujundus ja seal olev teave sõltub seadme liigist ja vastavale seadmele rakenduvast EL määrase nõuetest. Viiel tootegrupil (külmikud, pesumasinad, nõudepesumasinad, telerid ja kuvarid ning valgusallikad on kasutusel uus energiamärgis. Teistel toodetel kasutusel veel vana kujundusega energiamärgis.

Vana energiamärgis Uus energiamärgis

Elektri- ja elektroonikaseadmete lahuskogumise märgis

Elektri- ja elektroonikaseadmeid tuleb koguda eraldi muudest jäätmetest. Sellele tähelepanu juhtimiseks tuleb elektri- ja elektroonikaseadmed varustada liigiti kogumist märgistava tähisega, mis on allpool esitatud ratastega prügikonteiner, millele on rist peale tõmmatud. Tähis tuleb kanda seadmetele nähtavalt, loetavalt ja kustumatult.

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE
JÄRELEVALVE AMET